

KW WOLNEJ POLSCE

CODZIENNE PISMO SAMODZIELNEJ BRYGADY STRZELCÓW KARPACKICH

M.p., czwartek, 31 lipca 1941 r.

Rok II-Nr 182 (288)

T E L E G R A M Y

W ZDOBYTYM PRZEZ NIEMCÓW LWOWIE.

Londyn, 30.VII.(Pol.Radio) W prasie szwedzkiej zamieszczono wzmianki o stosunkach w zdobytych przez Niemców Lwowie. Życie w mieście wraca do norm. Sytuacja została opanowana. Kolejne podmiejskie zostały uruchomione.

Jeden z dzienników szwedzkich zamieścił zdjęcie m.Lidy - z którego wiadać, że miasto to leży w gruzach.

NOWI ASPIRANCI MARYNARKI POLSKIEJ.

Londyn, 30.VII.(Pol.Radio) Kilku dziesięciu wychowanków Szkoły Morskiej w Gdyni, którzy dokończyli studiów w Anglii, otrzymało dyplomy aspirantów polskiej marynarki handlowej.

CHURCHILL O PRODUKCJI WOJENNEJ.

Londyn, 30.VII.(R) Zagajając debatę nad sprawą produkcji wojennej w Izbie Gmin prem.Churchill oświadczył, że jeden fakt nieulega wątpliwości: przewaga niemiecka w powietrzu została zniszczona.

W samej W.Brytanii produkcja bombowców została zdwojona. W przyszłym roku o tej samej porze produkcja bombowców znowu zostanie zdwojona. W ciągu następnych sześciu miesięcy ulegnie ona nowemu podwojeniu.

W ciągu ostatnich trzech miesięcy produkcja amunicji była o 1/3 większa od produkcji w okresie walk o Dunkierkę.

Budowa jednostek morskich i statków handlowych jest obecnie, ogółem biorąc, większa pod względem tonażu od jakiegokolwiek okresu w poprzedniej wojnie.

Nie jesteśmy państwem totalnym - oświadczył Churchill - ale pracujemy nad stworzeniem u nas organizacji,

niezbędnej do prowadzenia wojny totalnej. Prem. bryt. zaprzeczył kategorycznie, jakoby istniała jakakolwiek dezorganizacja w bryt. produkcji wojennej. Ponury obraz, nieporządków i konfliktów, panujących - rzekomo - pomiędzy trzema działami zaopatrzenia, pracującymi jakoby bez kierownictwa i celu, - jaki chciałoby namalować - sprawiłby niewątpliwie przyjemność naszym wrogom, ale na szczęście nie odpowiada on prawdzie.

Jako min.obrony kraju przygotował on - zgodnie z życzeniem gabinetu wojennego - w ciągu pierwszych trzech miesięcy br.ogólny plan, organizacji produkcji amunicji w W.Brytanii i program importu brytyjskiego.

Osiągnięty już został taki punkt rozwoju produkcji amunicji, że prawie wszystkie przedsiębiorstwa i fabryki pracują pod całkowitą kontrolą rządu nad wykonaniem aprobowanego i konkretnego programu.

Zawarty został szczegółowy układ z naszymi przyjaciółmi amerykańskimi. Czynią oni wielkie wysiłki na rzecz wspólnej sprawy i dlatego troszczą się o los swych transportów. Muszą więc dzieć, że nie ma żadnego zamieszania, lub że sprowadzone jest ono do minimum, i że otrzymują należyta równowartość w pieniądzech. Hopkins wyraził zadowolenie z zarządzeń brytyjskich związanych ze zmianami, jakie pociąga za sobą użycie samolotów amerykańskich.

Churchill przestrzegają następnie Izbę Gmin zarówno przed pesymizmem, jak i przed optymizmem. Faktem jest - dodał, - że Rosja zdradziecko zaatakowana, odpowiedziała silnymi ciosami,

że spowodowała prawdziwą i zasłużoną masakrę wśród oddziałów armii niemieckiej. Stany Zjedn. A.P. - największa potęga - pomaga nam na gigantyczną skalę. Prawdą jest też, że bitwa o Atlantyk, jakkolwiek daleko jest jeszcze od jej wygrania, częściowo dzięki interwencji amerykańskiej, przchyliła się na naszą korzyść. Faktem jest też, że dolina Nilu jest dużo bezpieczniejsza, niż przed 2 lub 3-ma miesiącami. Mimo to, ani na chwilę nie wolno nam myśleć, że najgorszy okres mamy już za sobą. Byłoby szalonym sądzić, że Rosja i U.S.A. wygra ją tę wojnę za nas.

SAMOBÓJSTWO TWÓRCY TEORJI o "przestrzeni życiowej".

Bern, 30.VII.(R) Osobisty doradca Hitlera i tworca teorii "Lebensraum" (przestrzeni życiowej) prof. Haushofer popełnił samobójstwo w obozie koncentracyjnym w Bawarii. Był on przyjacielem Hessa i został aresztowany po ucieczce Hessa do Szkocji.

UCIECZKA SZEFA NIEM. TRUSTU ZWIĄZKÓW AZOTOWYCH.

Londyn, 29.VII.(AIA) "Daily Sketch" donosi o potajemnym przybyciu - w drodze do Chili - do Lizbony szefa niemieckiego trustu związków azotowych Augusta Dieher'a wraz z żoną i synem.

WZMOŻENIE WALK POMIĘDZY PERU I EKWADOREM.

Vichy, 30.VII.(R) Z Limy, stolicy Peru donoszą, że - zawieszono przed kilku dniami - walki pomiędzy Peru i Ekwadorem, zostały ponownie rozpoczęte. Komunikat z Vichy dodaje, że "mimo to rokowania o zaprzestanie działań wojennych trwają."

ARESZTOWANIE 2-GO KONSULA NIEMIECKIEGO W BOLIWI.

La Paz, 30.VII.(R) Władze boliwijskie wydały rozkaz aresztowania niemieckiego konsula w Cochabamba wraz z dwoma innymi spiskowcami za organizowanie przewrotu narodo-socjalistycznego. Dziennik "La Prensa" należący do Niemców uległ zawieszeniu.

Donoszą z San Jose, stolicy Kostaryki, że rząd miejscowy postanowił zerwać stosunki handlowe z firmami niemieckimi oraz włoskimi.

DZIEWIĘĆ WYROKÓW ŚMIERCI W BUKARIESZCIE

Vichy, 30.VII.(R) Donoszą z Bukaresztu, że w ciągu ub. 24 godzin wykonano tu 9 wyroków śmierci m.i. na kilku legionistów Żelaznej Gwardii za "spiskowanie przeciwko państwu rumuńskiemu." -

SPADEK STAWEK UBEZP. W BASENIE M.ŚRÓDZIEMNEGO.

Londyn, 30.VII.(R) O zwiększeniu się bezpieczeństwa żeglugi i zmniejszeniu ryzyka w basenie M.Śródziemnego, świadczy spadek stawek ubezpieczeniowych. Obecnie stawki wynoszą dla żeglugi pomiędzy Haifa a portami Anglii 12 1/2%, Stanów Zjedn. 10%, Dalekiego Wschodu 10% i Indii 7 1/2%. Poprzednio stawka dla wszystkich tych portów wynosiła 15%.

TREŚĆ OŚWIADCZENIA MIN. EDENA.

Londyn, 30.VII.(R) Przemawiając na przyjęciu wydanym przez Zw.Prasy Zagranicznej min.Eden oświadczył m.i.:

1) Hitler wraz ze swym ustrojem musi być zniszczony. Liczyć się należy z rozpoczęciem wkrótce przez Hitlera "ofensywy pokojowej". Obłudne jego propozycje będą tylko pozornie "umiarkowane, łagodne i sprawiedliwe". W Brytania zgóry odrzuca wszelkie propozycje pokojowe Hitlera.

2) Po wygraniu tej wojny W.Brytania pozbawi Niemcy możliwości pogrążenia świata znów za 20 lat w odmet wojny totalnej. Powzięte zostaną odpowiednie zarządzenia wojskowe.

3) W.Brytania nie zamierza spowodować gospodarczego upadku żadnego z krajów i niedopusi do tego, aby Niemcy sami do tego doprowadzili u siebie, gdyż pociągnęłoby to za sobą nieobliczalne następstwa dla innych krajów.

ROZBROJENIE WOJENNYCH OKRĘTÓW FRANCUSKICH W TURCJI.

Ankara, 30.VII.(AIA) Jedenaście wojennych okrętów francuskich z floty śródziemnomorskiej, które z Syrii schroniły się w tureckim porcie w Aleksandrecie - zostały rozbrojone przez władze tureckie i odesłane pod eskortą do portu Yumurtalik.

WŁOSKI GEN.FEDRIGI ZGINAŁ W WALCE LOTNICZEJ NAD MALTA.

Londyn, 30.VII.(AIA) Donoszą z Mediolanu, że d-ca włoskich sił lotniczych śródziemnomorskich, gen.Fedrigi zginął podczas ostatnich walk powietrznych ponad Malta.

Gen.Fedrigi był jednym z bardziej znanych lotników włoskich i osobiście brał on udział w wielu bombardowaniach m.i. Haify i był odznaczony srebrnym medalem za bohaterstwo.

ZMIANA RZĄDU W TRANSJORDANII.

Amman, 30.VII.(R) Premier rządu w Transjordanii, Tewfik Abul Huda utworzył we wtorek nowy gabinet, zatrzymując dla siebie teki ministra spr.zagr. i obrony narodowej.

SKĄD NIEMCY BIORĄ PIENIĄDZE NA WOJNĘ ?

Trzeba dobrze znać przeciwnika. Prawda ta jest tak stara jak sama walka. Nie wystarczy mieć o nim wiadomości ogólne. Nie wystarczy znajomość jego zewnętrznych posunięć. Trzeba wiedzieć, jak knuje on swe plany, jak rozumuje, jakimi drogami idą jego myśli, wylewające się w swej ostatecznej formie w zamierzeniach wojennych. Dziś, kiedy wojna bardziej niż kiedykolwiek poprzednio jest "wojną maszyn" wojną potencjałów gospodarczych i finansowych, wojną daleko przemyślanych przygotowań i koncepcji, należy wiedzieć, jakie to są zasadnicze założenia, które kieruje się gospodarza myśl wroga. Ujawni się w tym cały ogrom jego długoletniego "przemysłu wojny" - owego przemysłu, do którego (za późno...) nawoływał w końcu maja ub.r. we Francji Paul Reynaud, - ale jednocześnie ujawnią się wszystkie słabe punkty tej potwornej wojennej maszyny Niemiec, owe punkty, które przy każdym większym niepowodzeniu stać się mogą szczelinami, poprzez które rozkruszy się potęga Trzeciej Rzeszy. Albowiem niema i nie będzie nigdy tak doskonałej organizacji i tak niezawodnego planu, który potrafi zwyciężyć - rzeczywistość. A jest dla Niemiec na dłuższą metę zawsze w tej wojnie niekorzystna.

Pytanie to musi się nasuwać każdemu, kto orientuje się, że Hitler rozpoczął wojnę - bez złota. Istotnie, zapas kruszcowy w berlińskim Reichsbanku wykazuje od szeregu lat już nie zmieniającą się nieomal sumę 70-ciu z czernią milionów RM. Suma ta śmiesznie mała i nie stojąca w żadnym stosunku do dziesiątków miliardów marek, które Niemcy wyrzucają rocznie na prowadzenie wojny. Można powiedzieć zatem, iż Niemcy pieniędzy - w uznanym dotychczas międzynarodowo znaczeniu tego słowa - nie mają prawie wcale. Skąd mogą brać środki na prowadzenie wojny ?

Nie jest to żadnym cudem, ani żadną czarną magią. Nie będziemy tutaj, rzecz prosta, zagłębiali się w skomplikowane dociekania o roli złota w międzynarodowych i narodowych zagadnieniach pieniężnych, ale powiemy krótko, że jest ono - zgodzą się na to wszyscy - nie żadną istotną funkcją gospodarowania, ale ułatwiającym znacznie to gospodarowanie środkiem. Używane jest dlatego, aby nie trzeba było gospodarstwa krępować i kontrolować we wszystkich bez wyjątku jego dziedzinach i przejawach. Ale i odwrotnie - jeśli chce się (i może się ...) zamknąć wszystkie procesy gospo-

darcze w sieć niesłychanie skomplikowanej, uciążliwej i trudnej kontroli, jeśli chce się i uda się regulować do ostateczności wszystkie bez wyjątku procesy gospodarcze, jakie zachodzą w nowoczesnym społeczeństwie, jeśli społeczeństwo zniesie to wtrącanie się państwa do najdrobniejszych szczegółów jego życia codziennego, wówczas - ale też tylko wówczas - można się obyć nawet i bez złota. Tak też zrobiły Niemcy.

Pieniądz, o ile nie może być wymieniony na złoto, musi czerpać skąd indziej swoją wartość dla posiadacza. Będzie ona tylko jego wartością wewnętrzną t.j. sięgać będzie tak daleko, jak sięga władza tego kraju, w którym ma obieg, ale będzie - wartością. Pote, aby nią była, musi istnieć pewien określony stosunek pomiędzy ilością wypuszczonych pieniędzy a tem, co za pieniądze te można kupić. Jeśli pieniędzy jest za dużo, tracą one na wartości t.j. poczynają rosnać ceny towarów, a po przez ich wzrost i płace (bo dawne nie wystarczają na życie), i wytwarza się w rezultacie pęd, który zatrzymać niezmiernie trudno, a który prowadzi w sposób nieunikniony do coraz to mniejszej i mniejszej wartości pieniądza. To też państwo, które nie posiada wielkiej ilości międzynarodowych środków płatniczych (złota, obcych dewiz i t.d.), nie może dla ponoszenia wielkich wydatków wydrukować prosto wielkiej ilości swych banknotów. Maszyna drukarska nie przestawałaby wówczas pracować, pieniądz by tracił stałe na wartości, a państwo nic by z tego nie miało.

Można jednak zrobić odwrotnie. Nie powiększać ilości pieniędzy, ale zmniejszyć ilość towarów. Ów stosunek pomiędzy ilością pieniędzy a ilością możliwych do kupienia za nie towarów będzie utrzymany - ale od drugiej strony. Można sobie wyobrazić, jakie to jest trudne w praktyce, kiedy nie ma się do czynienia z łatwym do kontrolowania i regulowania obiegiem pieniężnym, ale z różnorodnym i niesłychanie skomplikowanym do uchwycenia obiegiem towarowym. Ale zrobić to można. Cóż się wówczas dzieje ? Człowiek, posiadający pieniądze (ktoś, kto odebrał płacę zarobkową, czy ktoś, kto zarobił pieniądze w inny jakiś sposób), chce za pieniądze te coś kupić. Ale okazuje się, że kupić może tylko za pewną ich część, bo nie dostanie więcej towaru niż to, co mu jest przeznaczone administracyjnie. Pozostaje on więc z drugą częścią

swych pieniędzy bez możliwości zaspokojenia za nie jakiegokolwiek swej potrzeby. I wówczas przychodzi państwo, które mu tę resztę łatwo stosunkowo odbiera. Odbiera mu w dwojakiej formie: przez bardzo wielkie podatki - i przez skłanianie go do podpisywania pożyczek wewnętrznych na rzecz państwa. Podatki płaci przez obowiązek obywatelski, a pożyczki podpisuje - bo nie ma właściwie co z pieniędzmi robić. Nie dlatego, że ma ich za dużo, bo jest wprost przeciwnie. Ale dlatego, że nic za nie nie może dostać. Woła więc przynajmniej zarobić na nich te kilka procent, które mu państwo daje z tytułu pożyczającego.

Co w ten sposób osiągną Niemcy? Nie powiększając prawie wcale swego obiegu pieniężnego (wzrósł on w 1940 r. o RM.2 miliardy, co jest niewiele, zważywszy, iż włączono do Rzeszy nasze ziemie zachodnie oraz Alzację, Lotaryngię i Luksemburg, gdzie kursuje marka niemiecka), unikają wzrostu cen i inflacji. Ceny w 1940 r. wzrosły tylko o 3 i pół proc., ale też kontrolowane są coraz ostrzej (kara śmierci za

pobieranie wyższych cen od ustalonych). Natomiast, utrzymując płace robotnicze na bardzo niskim poziomie (żeby robotnicy nie mieli czego wydawać), odbiera się robotnikom i innym pracującym olbrzymie sumy w formie podatków (w 1940/41 r. mają one dojść do RM.26-27 miliardów), skłania się do podpisywania pożyczek (z 4%-wych bonów skarbowych wyciągnięto ponad RM.7 miliardów), a przede wszystkim - nie daje się na rynek towarów powszechnego spożycia, ograniczając bardzo silnie ich wytworczość. W ten sposób jest na rynku zawsze za dużo niezatrudnionych pieniędzy - mimo tego, że ich ogólna ilość powiększyła się bardzo nieznacznie. Jeśli nawet pieniądze te nie idą na pożyczki wewnętrzne bezpośrednio, odchodzą one do banków, kas oszczędnościowych i.t.d., a stamtąd już rząd łatwo wyłoży je na swoje wojenne potrzeby.

Jeśli zatem spytamy się: za co Niemcy prowadzą wojnę, odpowiedzieć można krótko - za to wszystko, o co zmniejszyło się spożycie (żywnościowe i wszelkie inne) 90 milionów ludności.

Economicus.

K R O N I K A B R Y G A D Y

31 L I P I E C	
Dziś: Ignacego Loyoli	
Jutro: Piotra w okowach.	
T E M P E R A T U R A	
w dniu 30.VII. o g. 7-iej w słońcu	29°C
	w cieniu 27°C
o g. 12-iej w słońcu	49°C
	w cieniu 28°C

Do dzisiejszego numeru naszego pisma dołączamy Nr 12 dwutygodnika "NASZE DROGI" oraz okazowe egzemplarze numerów 3 i 5-go "Gazety Polskiej (po 1 na 5 prenumeratorów.). Prenumerata miesięczna "GAZETY POLSKIEJ" wynosi: dla ofic. 15 p., dla podofic. 8 p., dla st. strzel. i strzelców 5 p. Prenumeratę tę można wpłacać wraz z prenumeratą "Ku Wolnej Polsce".

AUDYCJA KU CZCI ś.p. J. PADEREWSKIEGO
Pol. Radio Kair nada we czwartek 31 lipca br. o g. 17.45 audycję, poświęconą pamięci ś.p. J. Paderewskiego. Część muzyczna będzie poprzedzona przemówieniem w języku angielskim i polskim.

O F I A R Y
Na dokonczenie budowy "DOMU POLSKIEGO W JERUZOLIMIE" złożyli w Sekcji Ośw.-Kult. w dniu 23.VI.1941.r.:
plut. KURZAWA Józef 1/2 f.eg.
st. strz. CHRZASTKA Józef 1/2 f.eg.

Plut. S Z E W C I Ó W - zechce zgłosić się w Sekcji Ośw.-Kult.

---oo0oo---

O S T A T N I E W I A D O M O Ś C I

PODPISANIE UKŁADU POLSKO-SOWIECKIEGO.
Londyn 30.VII. (Pol. Radio) We wtorek dnia 30 lipca br. o godz. 15-iej podpisany został układ między Polską a Sowiecami. Podpisanie układu nastąpiło w biurze sekretarza spraw zagr. W. Brytanii, w obecności premiera W. Churchilla i mi. A. Edena. W imieniu Rządu polskiego układ podpisał premier gen. Sikorski, w imieniu rządu sowieckiego amb. Majski.

Układ sporządzony został w dwóch językach polskim i rosyjskim. Każdy z tekstów posiada jednakową moc.

Treść układu:
Układ składa się z pięciu punktów.
Punkt 1) Rząd Sowiecki uznaje, że Traktat rosyjsko niemiecki z 23 września 1939, dotyczący rozgraniczenia ziem polskich między Niemcy i Rosję, utracił swoją moc.

Rząd polski oświadcza, że nie jest związany z żadnym państwem układem, któryby był skierowany przeciwko Z.S.R.R.

Punkt 2) Stosunki dyplomatyczne między oboma państwami będą przywrócone natychmiast po podpisaniu układu i

nastąpi niezwłoczne mianowanie ambasadorów.

Punkt 3) Oba rządy przyrzekają udzielić sobie każdej pomocy i poparcia w obecnej wojnie przeciwko hitlerowskiemu Niemcom.

Punkt 4) Rząd Sowiecki zgadza się, aby z pośród obywateli polskich przebywających na ziemiach Z.S.R.R. utworzona była Armia polska, na której czele stanie dowódca, wyznaczony przez Rząd polski w porozumieniu z rządem sowieckim. Armia polska podlegać będzie pod względem operacyjnym Naczelnemu Dowództwu wojsk Z.S.R.R. w której Armia polska będzie reprezentowana. Szczegóły dotyczące organizacji i użycia tych sił zostaną ustalone odrębnym porozumieniem.

Punkt 5) Układ wchodzi w życie natychmiast po podpisaniu i nie podlega ratyfikacji.

Do układu dołączony został protokół, w którym Rząd Z.S.R.R. zobowiązuje się udzielić amnestji wszystkim obywatelom polskim, znajdującym się na terytorium Rosji Sowieckiej, a pozbawionym wolności osobistej.

WYMIANA NOT MIĘDZY W. BRYTANIĄ I POLSKĄ

Po podpisaniu układu nastąpiła wymiana not między rządami Polski i W. Brytanii.

Nota W. Brytanii stwierdza, że rząd W. Brytanii zgodnie z układem brytyjsko-polskim z dnia 25 sierpnia 1939 nie przyjął w stosunku do Z.S.R.R. żadnych zobowiązań sprzecznych z tym układem. Rząd W. Brytanii nie uznaje żadnych zmian terytorialnych, dokonanych na terenie Polski po podpisaniu traktatu polsko-brytyjskiego.

Nota Rządu Polskiego wyraża zadowolenie z powodu stwierdzenia przez Rząd brytyjski nieuznawania jakiegokolwiek zmian terytorialnych, dokonanych na terytorium państwa polskiego po 1 września 1939.

MIN. ST. STROŃSKI - O UKŁADZIE POLSKO-SOWIECKIM.

Przed mikrofonem Pol. Radia w Londynie przemawiał w dniu 30.VII.br. min. prof. St. Stroński.

Min. Stroński oświadczył m.i. co następuje:

"Przybywam prosto z Foreign Office, gdzie przed chwilą podpisane zostało porozumienie polsko-rosyjskie. Jest to wypadek bardzo doniosły. Stanowi on z jednej strony zasadniczy zwrot w stosunkach polsko-rosyjskich z drugiej zaś sprawia, że Rosja znalazła się obecnie w tym samym obozie, co Polska, i - co jest przyrodzone i naturalne - przeciwko Niemcom. Min. Stroński, stwierdza dalej, że zawarcie te-

go porozumienia jest osobistą zasługą gen. Sikorskiego, który przyjmuje zań - wraz z całym Rządem - odpowiedzialność na miarę dziejową.

Porozumienie przekreśla zmiany terytorialne z r. 1939, - które jakkolwiek ze stanowiska prawa międzynarodowego i tak nie były ważne - to jednak obecnie nieważność ich uznana została również przez rząd sowiecki.

Nieuznanie przez rząd W. Brytanii jakiegokolwiek zmian terytorialnych na ziemiach Polski, dokonanych od r. 1939 nie tylko potwierdza i wzmacnia ten układ, ale samo przez się dodaje mu dużego i trwałego znaczenia. Osobny układ ureguluje szczegóły organizacji Armii polskiej.

Wg protokołu dodatkowego z chwilą przywrócenia stosunków dyplomatycznych między obu państwami, uwolnieni zostaną wszyscy jeńcy, więźni i internowani obywatele polscy.

W ub. tygodniu zwolniona już została przez rząd Z.S.R.R. pewna ilość Polaków, m.i. Łubiński, Domaszewicz, Anders, Januszajtis i inni."

SKUTEKZNE KONTRATAKI SOW. POD SMOLEŃSKIEM.

Środowy komunikat sow. głosi, że we wtorek wojska sow. toczyły walki na odcinkach Noworzeczowa, Newla, Smoleńska i Żytomierza. Szczególnie gwałtowne walki miały miejsce pod Smoleńskiem, gdzie na skutek kolejnych kontrataków wojska sow. wyparły n-pla z jego pozycji, zadając mu ciężkie straty. Na innych odcinkach frontu prowadzone były działania rozpoznawcze i doszło do miejscowych utarczek. W nocy na 30 bm. kontynuowane były walki pod Smoleńskiem i Żytomierzem. Lotnictwo wydatnie współdziałało z wojskami lądowymi.

Wg komunikatu niem. bitwa pod Smoleńskiem przybiera pomyślny obrót dla wojsk niem. Bombardowano port w Odesie.

Komunikat fiński twierdzi, że stracono 119 samol. sow., nie licząc aparatów zniszczonych na ziemi.

Komunikat niem. mówi o wysiłkach wojsk sow. wyswobodzenia sił otoczonych na wschód od Smoleńska przy pomocy ataków, które zostały odparte. N-pl miał przy tym doznać znacznych strat. Na innych odcinkach frontu operacje rozwijają się według planu.

Radio niem. przyznało, że wojska sowieckie utworzyły na tyłach linii niem. kilka "worków". Powolne posuwanie się wojsk na Ukrainie przypisują Niemcy "złej pogodzie".

Wbrew twierdzeniom propagandy niem. Leningrad jest nadal w rękach sow.

Do miasta wdarli się tylko spadochroniarze niem., którzy zostali wybici. W Leningradzie poczynione zostały wszelkie przygotowania do zniszczenia wszystkich zakładów fabrycznych.

KOMENTARZE DO DZIAŁAŃ W ROSJI

Wilkie oświadczył, że jeśli Rosjanie kontynuować będą opór do września br., to rozpocznie się pogrom Hitlera. Rozbicie Niemiec nastąpi szybciej niż sobie to można wyobrazić, pod warunkiem, że Rosjanie powstrzymają dalsze posuwanie się Niemców.

Źródła arabskie utrzymują, że w Ameryce rozważana jest możliwość dostarczania samol. Rosji sow. drogą przez Alaskę, cieśninę Behringa i Rosję azjatycką. Osobisty wysłannik prez. Roosevelta w W. Brytanii Hopkins przybył do Moskwy.

"Daily Express" donosi ze Stambułu, że Niemcy stracili dotychczas w Rosji 6 tys. wozów pancernych i 700 tys. ludzi. Zagraniczni rzeczoznawcy wojskowi zaznaczają przy tym, że Rosjanie posiadają większe siły pancerne od Niemców. Jeśli Niemcy utrzymują, że mają 30 dyw. pancernych, Rosjanie posiadają 15 korpusów i 64 brygady pancerne, odpowiadające 52 niemieckim dywizjom pancernym. Liczbowo lotnictwo sow. dorównywa niemieckiemu. Fabryki sow. produkują 3 tys. samol. mies. i znajdują się w bezpiecznym miejscu na obszarach między Moskwą i Uralem.

Prasa bryt. podaje, że główne siły niem. przegrupowują się daleko poza liniami, przygotowując się do trzeciej wielkiej ofensywy. Formacje pancerne natrafiają tymczasem na zaciekły opór rosyjski. To nowe uderzenie będzie jednak prawdopodobnie słabsze od poprzednich. Dywizje piechoty zostały poważnie nadszarpnięte w walkach wręcz z Rosjanami i luki zapełnione zostały przez rezerwistów nie mających jeszcze doświadczenia tej najtrudniejszej formie wojny nowoczesnej. Pozostałe siły na liniach wymagają jaknajszybszego odpoczynku. Bryt. koła wojskowe wyrażają pogląd, że kampania sowiecka weszła w fazę przełomową. Wynik jej zależy od zdolności Rosjan zaopatrzenia swych wojsk w odpowiedni sprzęt.

Przemawiając w Londynie amb. sow. Majski oświadczył, że dwie rzeczy nie podlegają wątpliwości: 1) że Rosjanie walczą będą do ostatka i 2) że sojusznicy odniosą zwycięstwo.

SAMOBÓJSTWO NIEM. GEN. UDETA.

Londyn, 30.VII.(AIA) Tajny raport z koł anty-hitlerowskich, który przedostał się nielegalnie z Niemiec przez Holandię do Anglii, stwierdza, że współpracownik Goeringa, słynny niem. lotnik

akrobatyczny, gen. Udet popełnił samobójstwo. Popierał on stanowisko Goeringa przeciwko rozpoczynaniu kampanii sowieckiej. Po wybuchu wojny niem. Udet został pozbawiony dowództwa i oddany pod nadzór Gestapo. Pozostał on listy, które zostały skonfiskowane przez Gestapo.

SYTUACJA NA DALEKIM WSCHODZIE.

Londyn, 30.VII.(R) Bezpośrednio po oficjalnym zawiadomieniu o zawarciu układu japońsko-indochińskiego ogłoszono w Tokio urzędowy komunikat o wysyłce wojsk japońskich do Indochin.

Japońskie wojska okupacyjne przystąpiły do obsadzenia zatoki Gamranh. Jak wynika z protokołu załączonego do układu japońsko-indochińskiego rząd w Vichy zobowiązał się do nie zawierania żadnego układu z trzecim państwem w sprawie współpracy politycznej, gospodarczej, lub wojskowej, bez zgody Japonii.

Poseł holenderski w Waszyngtonie Loudon oświadczył, że w razie ostatecznego niebezpieczeństwa szyby i rafinerie nafty w Indiach holenderskich zostaną całkowicie zniszczone. Odpowiednie zarządzenia zostały już wydane. Poseł Loudon odbył dłuższą konferencję z ameryk. wicemin. spr. zagr. S. Wellesem.

Wg wiadomości z koł nieoficjalnych poważne ruchy wojsk japońskich odbywają się w kierunku na północ od Tien-sinu. Ponad 50 tys. rolników chińskich zostało obecnie zatrudnionych przez japońskie władze wojskowe przy budowie umocnień obronnych nad granicą syberyjską.

U.S.A. UZNAJE RZĄD CZECHO-SŁOWACKI.

Waszyngton, 30.VII.(Pol. Radio Ameryk. wicemin. spr. zagr. S. Welles stwierdził urzędowo, że dziś nastąpiło uznanie rządu czechosłowackiego w Londynie przez Stany Zjedn. A.P. Nastąpi przywrócenie stosunków dyplomatycznych między obu krajami przerwanych w r. 1938.

PRZEMÓWIENIE GEN. SIKORSKIEGO.

We czwartek gen. Sikorski przemówił z rozgłośni Pol. Radia w Londynie do Polaków w Kraju i na całym świecie.

Z DZIAŁAŃ NA ŚREDNIM WSCHODZIE.

Kair, 30.VII.(R) Z Tobruku i pod Sollum wznowiona została działalność bryt. patroli uwieńczona powodzeniem. U wybrzeży Cyrenajki RAF stracił 4 bombowce Ju 87 i 2 Me 108, które zaatakowały statki bryt. Z lotów wywiad. nad Sycylią nie powróciły 2 samol. bryt. We wtorek dokonano nalotu na wybrzeża Cypru, wyrządzając jedynie nieznaczne szkody własności prywatnej. Nie było ofiar. w ludziach.